

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Cseszlai János ügyvéd által képviselt felperesnek a Komáromi és Körmendi Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. március 24. napján kelt 25.G.41.648/2006/40. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 125.000,- (Egyszázhuszonötezer) Ft másodfokú költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság külön felhívására az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 228.500,- (Kettőszázhuszonnyolcezer-ötszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesi jogelőd és az alperes 2005-ben szóban vállalkozási szerződéseket kötöttek, amelynek alapján a felperesi jogelőd az alperes megrendelésére rendszeresen végzett bérvarrást, az alperes által biztosított anyagból. Az alperes ezen anyagokról számlát állított ki a felperesi jogelőd részére, aki a bér munka értékével növelten számlázott vissza az alperesnek.

A felek együttműködése során a felperesi jogelőd 23.251.930,- Ft-ot számlázott az alperesnek, míg az alperes 6.664.480,- Ft-ot számlázott vissza a felperesi jogelődnek. Az alperes összesen 12.779.341,- Ft-ot fizetett ki a felperesi jogelődnek, így az alperes számlatartozása 3.808.109,- Ft maradt.

Az alperes 2005. március 7-én többek között 2.140 db „M.” típusú női ruhát rendelt a felperes jogelődjétől azzal, hogy a teljesítési határidő 2005. március 20-a volt. Az alperes a ruhákat az érdekeltségi köréhez tartozó S. Kft.-én keresztül a T. Zrt. 2004. november 29-én kelt megrendelésére készítette a felperes jogelődjével. A felperes jogelődje a ruhákat késedelemmel, 2005. április 7-én szállította le az alperesnek. A T. Zrt. a ruhákat az alperestől a S. Kft.-én keresztül 2005. április 11-én vette át. A T. Zrt. 2005. június 29-én a megmaradt 1.773 db ruhát visszáruztta a S. Kft.-én keresztül az alperesnek, aki abból 1.620 db ruhát értékesített, míg 153 db-ot jótékonysági célra fordított.

A felperesi jogelőd a felek közötti megállapodás szerinti kötbér levonása után fennmaradt díjról a számlát 2005. április 25-én bocsátotta ki az alperes felé, aki azt a visszáruzásból eredő, a kötbért meghaladó kárára hivatkozással nem fizette ki.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2006. november 6-án benyújtott és többször módosított keresetében kérte, hogy kötelezze az alperest 4.497.543,- Ft tőke és ennek 2006. március 18-tól a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata és perköltség megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy a felek közötti jogviszony alapján az elszámolásra tekintettel az alperesnek a módosított keresetben megjelölt összegű tartozása áll fenn vele szemben.

Hivatkozott arra is, hogy a felperesi jogelőd 2006. június 7-én lejárt követelését érvényesíteni kívánta az alperessel szemben, és akkor az alperes alkalmazottja a folyószámla egyeztetést követően 4.241.063,- Ft összegű tartozást ismert el.

A „M.” ruhák leszállításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a teljesítési határidőt azért nem lehetett tartani, mert az alperes nem szolgáltatta megfelelő időben és mennyiségben az alapanyagot, emiatt a teljesítési határidőt módosították, ezért nem esett késedelembe.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

A felperesi jogelőd által megjelölt számlák összértékét nem vitatta.

Előadta, hogy 2005. március 7-én 2.140 db ruhát rendelt meg a felperes jogelődjétől 2005. március 20-i teljesítési határidővel, azonban a felperes jogelődje 2005. április 7-én teljesített, azaz késedelembe esett. Vitatta, hogy a teljesítési határidőt közösen módosították volna, továbbá azt is, hogy a késedelem az alperesnek lenne felróható.

Egyúttal összesen 4.966.408,- Ft erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő a felperesi jogelőd késedelme miatt bekövetkezett kárára tekintettel. Az általa megjelölt összegből 372.937,- Ft a 153 db „M.” ruhák esetében az elmaradt haszna 3.268.350,- Ft, az 1.620 db „M.” ruhák vonatkozásában az elmaradt haszna 857.121,- Ft a ruhák tárolásából eredő raktározási költség és 468.000,- Ft a raktározáshoz kapcsolódó kezelési költség.

A felperes az alperes beszámítási kifogásának az elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az alperes a T. Zrt.-vel nem állt közvetlen jogviszonyban, ezért a kárigény beszámítása eleve kizárt, mert nem azonos jogalanyok közötti igényről van szó. Vitatta a kárigény jogalapját is, mivel álláspontja szerint egyrészt nem történt felperesi jogelőd részéről késedelem a teljesítés során, másrészt a T. Zrt. a ruhákat nem a késedelem miatt visszaruzta, mert azokat átvette és két hónapon át árulta.

Vitatta a kárigény összecszerűségét is azzal, hogy a kezelési költség alperes által módosított összegét elfogadta.

A Fővárosi Bíróság a 2011. március 24. napján kelt 25.G.41.648/2006/40. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 3.808.109,- Ft tőkét és azután 2006. március 18. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint 375.000,- Ft perköltséget; ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg külön felhívásra a Magyar Államnak 228.500,- Ft eljárási illetéket. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg külön felhívásra a Magyar Államnak 41.400,- Ft eljárási illetéket.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperesi jogelőd és a felperes között vállalkozási jogviszony volt, amelynek keretében a felek kölcsönösen számláztak egymás felé. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a per tárgya a szerződő felek jogviszonya fennállásának teljes időszakára vonatkozó elszámolás volt, amelynek során a peres felek egyezően adták elő a kölcsönösen kiszámlázott, illetve ténylegesen megfizetett összegek nagyságát.

Ezt követően az alperes beszámítási kifogását vizsgálta, azt, hogy a felperesi jogelőd szerződésszegő magatartásával okozati összefüggésben az alperesnek milyen összegű kára keletkezett.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perben a szerződésszegés tényét, vagyis a felperesi jogelőd teljesítésének késedelmét, a kár bekövetkezését és összecszerűségét, illetve az okozati összefüggés fennállását az alperesnek kellett bizonyítania, míg a felperesnek azt kellett igazolnia, hogy a késedelem elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt, azaz a késedelem nem a felperesnek felróható okból következett be, vagy hogy a teljesítési határidőt a szerződő felek közös megegyezéssel módosították. A beszámítási kifogás körében az alperest terhelte emellett annak igazolása, hogy a hivatkozott követelés beszámításra alkalmas.

Az elsőfokú bíróság megállapította a Ptk. 329. § (3) bekezdése alapján, hogy az alperes jogosult a felperessel szemben olyan beszámítási kifogás előterjesztésére, amely a felperesi jogelőddel szemben keletkezett igényen alapul. Megállapította továbbá azt is, hogy az alperes igazolta, hogy a T. Zrt.-vel közvetlen kapcsolatban álló S. Kft. a ruhákat az alperesnek visszaszállította, azaz a visszaruzásból eredő vagyoni hátrány az alperesnél keletkezett. Mindebből következően nem kizárt, hogy az alperes a felperessel szemben kártérítés címén beszámítási kifogással éljen.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perben nem volt vitás, hogy a felperes jogelődje a termékeket a 2005. március 20-i határidőt követően szállította le. A felperes azonban nem bizonyította hitelt érdemlően a hivatkozott szerződésmódosítás, illetve a késedelmes alperesi anyagszolgáltatás tényét. T.É. alperesi alkalmazott nyilatkozata nem támasztotta alá a felperesi előadást, illetve a felperesi jogelőd korábbi alkalmazottjának, R.L.-nak a tanúvallomását. R.L. egyébként is csak úgy nyilatkozott, hogy ígéretet kapott a határidő meghosszabbítására. A felperesi előadásnak az a körülmény is ellentmond, hogy a felperesi jogelőd hozzájárult a késedelmi kötbér levonásához, amellyel elismerte a késedelembe esést. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a késedelem a felperesi jogelődnek róható fel.

A T. Zrt. Általános Szállítási Feltételei 2.2. pontja szerint szállítói késedelem esetén a megrendelő jogosult az átvételt megtagadni. A 3.3. pont alapján a megrendelő „áru visszaadási joggal” rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes semmivel nem támasztotta alá, hogy a T. Zrt. részéről a „M.” ruhák visszáruzása a késedelmes teljesítés jogszerű következménye lett volna. Rámutatott arra, hogy az alperesi leányvállalat, a S. Kft. és a T. Zrt. viszonyában a késedelmes szállítás lehetséges különös jogkövetkezménye az átvétel megtagadása. A T. Zrt. késedelmes szállítás esetén jogosult lett volna a szerződéstől elállni. A perbeli esetben azonban a T. Zrt. nem gyakorolta ezen elállási jogát, hanem az árut átvette, és azt részben értékesítette. Az értékesítés két hónapig zajlott, ezt követően a T. Zrt. valóban visszáruza a megmaradt ruhákat, azonban a visszáruzás nem a késedelmes szállítás jogkövetkezménye volt, hanem az Általános Szállítási Feltétel 3.3. pontja szerinti általános visszáruzási jog gyakorlása körében történt, mivel szállítói szerződésszegés nélkül is jogosult a termékeket visszáruzni.

Mindebből következően nem állapítható meg, hogy a visszáruzás a felperesi jogelőd késedelmével összefüggésben állna, ezért az elsőfokú bíróság az alperes kártérítési igényen alapuló beszámítási kifogását az okozati összefüggés hiányára hivatkozással elutasította.

Utalt arra, hogy a T. Zrt. alkalmazottjának tanúvallomása önmagában nem alkalmas az okozati összefüggés fennállásának alátámasztására az Általános Szállítási Feltétel fenti rendelkezéseivel szemben. Mindezekre tekintettel a beszámítási kifogás összecszerűségét nem vizsgálta, és nagyobb részben a kereseti kérelemnek megfelelően az alperest marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen annak Pp. 252. § (2) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását; másodlagosan a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a visszáruzás az általános visszáruzás keretében történt, nem pedig a késedelem jogkövetkezményeként alkalmazható különös visszáruzás keretében. A felek között létrejött vállalkozási szerződés a visszáruzás mindkét okból történő

formájára lehetőséget biztosít egymással párhuzamosan, ezért annak igazolására, hogy pontosan mely okból került sor a visszárúzásra az elsőfokú bíróság által mellőzött tanúvallomás, továbbá az elsőfokú bíróság által meg sem említett tanúvallomások az irányadók.

K.M. mint a perben nem érdekelt **T.** alkalmazott tanúvallomása azért sem mellőzhető a bizonyítékok közül, mert 2005. június 13-án ő küldte az alperes részére a visszaru tárgyú faxot, amelyben szerepelt az, hogy „Önöktől a **T.** által megrendelt „**M.**” női ruhát késedelmes beérkezése miatt telefonon történt megállapodásunk értelmében visszárúzzuk.” Az elsőfokú bíróság döntésének meghozatalakor ezt az okirati bizonyítékot sem értékelte. **K.M.** a tanúvallomásában többek között előadta, hogy április vége felé szállították le a „**M.**” ruhákat, továbbá, hogy a „**M.**” ruhákkal kapcsolatban kötbért nem érvényesítettek, hanem visszárúzásra kerültek az akció időtartamát követően. Adtak ugyan el belőle, de nem abban a mértékben, ahogyan számítottak rá, kb. 10 %-os értékesítés történt és a késedelem miatt nem minden áruházba tudott az akció időtartama alatt eljutni a termék.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a nyilvánvaló tény, hogy a **T. Zrt.**-nek azért nem sikerült a teljes árukészletet értékesítenie, mert a felperes jogelődje 2005. március 20-a helyett 2005. április 7-én teljesített, a **T. Zrt.** az árut ezért csak 2005. április 11-én vette át, ami az értékesítési időszakot egy kifejezetten szezonális termék esetében három héttel lerövidítette. Azt, hogy az értékesítés sikertelensége csak mintegy két hónappal később vált nyilvánvalóvá a **T. Zrt.** részére, nem jelenti azt, hogy általános visszárúzásra került sor.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást annak ellenére állapította meg helytelenül, hogy a különös visszárúzás tényét okiratok és tanúvallomások támasztották alá, míg az általános visszárúzás tényét semmi. Az elsőfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségének nem tett eleget, mert nem értékelte **V.K.**, **B.z.**, **T.É.**, **K.R.** és **R.L.** tanúk vallomását, a mellőzés okát meg sem említette, továbbá a 2005. június 13-i faxot sem értékelte. Mindezzel a Pp. 206. § (1) bekezdésének rendelkezéseit is súlyosan megsértette.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felek bizonyítási indítványainak megfelelően teljeskörű bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek során helyesen állapította meg a tényállást, hivatkozott az alkalmazott jogszabályokra és indokolta meg pontról pontra a döntését. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy nem ért egyet az elsőfokú bíróság azon indokolásban foglalt megállapításával, hogy a bekövetkezett késedelem a felperesnek róható fel, illetőleg fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait a késedelem megítélése, a beszámítási kifogás azonos jogalanyok hiányában való alkalmazhatatlansága és az alperes által beszámítani kívánt károk jogalapjának és összegszerűségének vitatása vonatkozásában.

Hangsúlyozta, hogy nem állt jogviszonyban a **T. Zrt.**-nek szállító **S. Kft.**-vel, továbbá a becsatolt okiratok szerint a **T. Zrt.** részére a tervezett szállítási időpont 2005. április 8-a volt, részükről a teljesítés egy nappal korábban megtörtént.

Az elsőfokú bíróság indokolásának helyességét támasztja alá, hogy az Általános Szállítási Feltétel 2.2. pont alkalmazásának esetén nem visszárúzásról, hanem a késedelmesen szállított áru átvételének megtagadásáról van szó, ami jelen esetben nem történt meg. A 2.2. pont utolsó bekezdése értelemszerűen az áru átvételét követően nem alkalmazható. Az Általános Szállítási Feltétel 10.1. pontja értelmében nyilvánvaló, hogy a T. Zrt. az alperes eredeti határidőhöz képest történő késedelmes szállítása szankciójaként nem a 2.2. pont alapján való átvétel megtagadását alkalmazta, hanem a 10.1. pont a) pontja szerinti kötbérigényt érvényesített, azonban ezt az alperes már felmerülésekor továbbterhelte a felperesre.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperesi jogelőd az érvényesített kötbérigényt számlájának mihamarabbi kiegyenlítése, és a további együttműködés érdekében nem vitatta, nem pedig a késedelem felperesnek való felrőhatóságának elfogadása miatt.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, így kizárólag abban kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította-e el az alperes kártérítésre alapított beszámítási kifogását.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló jogi indokolással utasította el az alperesnek a felperessel szemben előterjesztett igényét.

Az alperes a fellebbezésében a Pp. 221. § (1) és a Pp. 206. § (1) bekezdésének rendelkezései megsértésére hivatkozott, egyrészt a tanúvallomások mellőzésére, másrészt a 2005. június 13-i fax értékelésének hiányára.

Az alperes a fellebbezésében 2005. június 13-án a T. Zrt.-től az alperes részére küldött faxra hivatkozott a „M.” típusú ruhák visszárúzásával kapcsolatban. Az alperes a fellebbezésében nem jelölte meg, hogy ezt a faxot az elsőfokú eljárásban mikor csatolta, az a felterjesztett iratok között nem található, arról K.M. tanúvallomásában sem nyilatkozott, ezért ez a Pp. 235. § (1) bekezdésének korlátozó rendelkezése miatt a másodfokú eljárásban nem vehető figyelembe. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság sem sértette meg a Pp. 206. § (1) bekezdésében és a Pp. 221. § (1) bekezdésében rögzített eljárási szabályokat.

Ezen túlmenően a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy amennyiben az alperes által hivatkozott fax rendelkezésre állna, úgy az alperes által a fellebbezésében kiemelt mondat alapján sem lenne megállapítható, hogy az Általános Szállítási Feltétel melyik pontja alapján történt a T. Zrt. részéről a visszárúzás és mi volt az az alperessel kötött megállapodás, amire tekintettel a ruhák átvételét követő két és fél hónap eltelte után küldte vissza a T. Zrt. a „M.” típusú ruhákat az alperesnek.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a „M.” típusú áruk visszáruzására a T. Zrt. részéről az Általános Szállítási Feltétel 3.3. pontja alapján került sor, amit alátámaszt - a felperes által a fellebbezési eljárásban hivatkozott - a 2011. március 24-i tárgyaláson tett azon alperesi nyilatkozat, hogy a visszáruzás az Általános Szállítási Feltétel 3.3. pontján, illetve 3.10. pontján alapul. Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy az Általános Szállítási Feltétel 2.2. pontja az átvétel megtagadásáról, míg a 3.3. pont az áru visszaadási jogról rendelkezik, ezért a visszáruzással kapcsolatban a másodfokú bíróság álláspontja szerint is kizárólag az Általános Szerződési Feltétel 3.3. pontja alkalmazható, figyelemmel arra a tényre, hogy a T. Zrt. a S. Kft.-től okirattal igazoltan a 2.140 db „M.” típusú ruhát 2005. április 11-én átvett.

Az elsőfokú bíróság az alperes fellebbezésében tett állításával szemben T.É. és R.L. tanúk vallomását értékelte, míg V.K., B.L. és K.R. az okozati összefüggéssel kapcsolatban értékelhető nyilatkozatot nem tettek, ezért az elsőfokú bíróság ezen tanúvallomásokat helyesen mellőzte.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs ok.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával kapcsolatban az alperes a fellebbezésében nem hivatkozott semmi olyan tényre vagy körülményre, amit az elsőfokú bíróság ne bírált volna el.

A másodfokú bíróság teljes egészében osztja az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy az alperes nem bizonyította a felperesi késedelmes teljesítés és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggést. Az okozati összefüggés mint a kártérítés egyik elemének hiánya kizárja a felperessel szemben a kártérítés alkalmazhatóságát.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie.

A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Az alperes fellebbezésének eredménytelenségére és illetékfeljegyzési jogára tekintettel kell a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a fellebbezési eljárási illetéket külön felhívásra megfizetnie.

Budapest, 2011. év november hó 17. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő